

Sol Aksesuar Hepatik Arter

Dr. T.TERZİ*, Dr. M.TURUT**, Dr. T.KUTOĞLU***

* Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı-EDİRNE

** Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Anatomi Anabilim Dalı-EDİRNE

*** Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Anatomi Anabilim Dalı-EDİRNE

ÖZET

Gross anatomik disseksiyonlar sırasında 60 yaşlarındaki bir erkek kadavrada solz aksesuar hepatic arter olgusuna rastlandı. Kontrast madde verilerek intrahepatik dalları ile beslediği alan hakkında fikir edinildi.

Anahtar kelimeler: Arteria hepatica, varyasyon

SUMMARY

THE ACCESSORY LEFT HEPATIC ARTERY

During gross anatomical dissections on a 60 year old male cadaver a left accessory hepatic artery was found. With injected contrast fluid its intrahepatic branches and the fields they fed were investigated.

Key Words: Hepatic artery, variation.

GİRİŞ

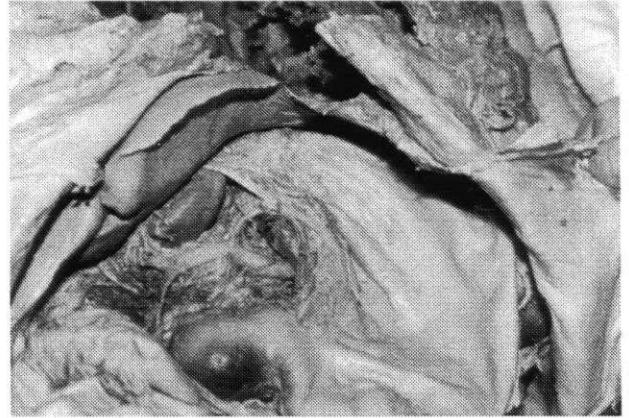
Hepatic arterin ve dallarının varyasyonları sıklıkla ve cerrahi olarak önemlidir. Bu varyasyonlar şunları içerir:

1. A.hepatica communis sıklıkla a. mesenterica superior'dan çıkar, nadiren de direkt aorta'dan çıkar.
2. Sol aksesuar hepatic arter sıklıkla sol gastrik arterden çıkar, omentum minus içinde porta hepatis'e girer.
3. Sağ aksesuar hepatic arter sıklıkla a. mesenterica superior'dan çıkar, omentum minus içinden porta hepatis'e geçer (1).

OLGU

60 yaşlarında erkek kadavranın gross anatomik disseksiyon yöntemi ile batin organları ve organların kanlanmaları incelenirken truncus coeliacus'tan çıkan a. hepatica communis'in klasik anatomi kaynaklarında belirtildiği gibi omentum minus içinde sağa ve yukarı doğru seyrettiği görüldü. Bu arter a. hepatica propria ve a. gastroduodenalis olmak üzere iki dala ayrılıyordu (1-5).

A. gastrica sinistra ise omentum minus içinde sola ve yukarı doğru gittikten sonra küçük kurvatura kıvrıldığı yerde sağa doğru bir dal veriyordu. Bu dal, omentum minus içinde sağa ve yukarı doğru gider-

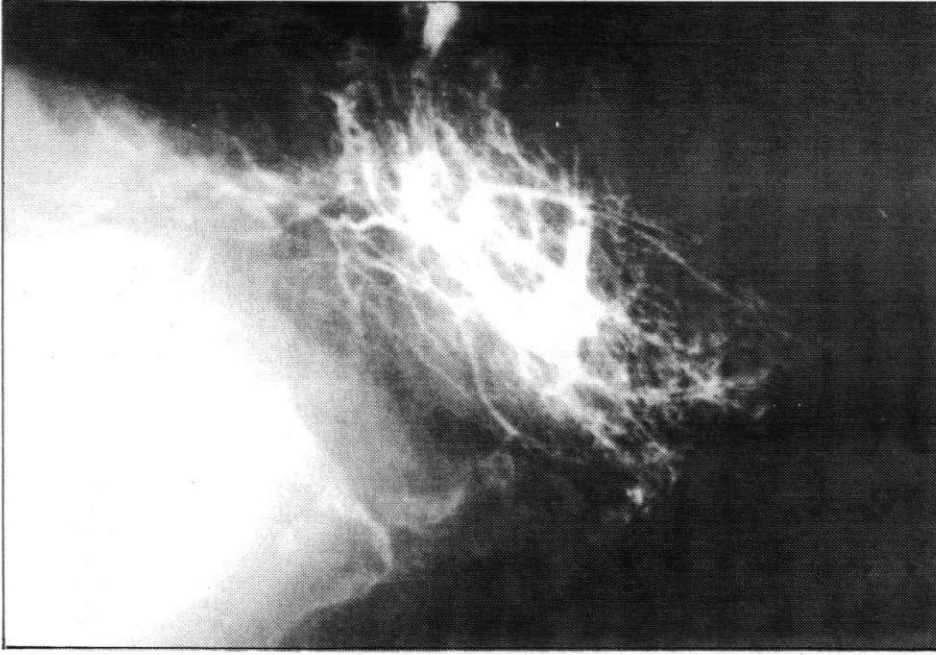

Şekil 1

ken kardias ve özofagus'a birkaç küçük dal verip karaciğer sol lobuna giriyordu. A. gastrica sinistra'dan ayrılıp karaciğer sol lobuna giden bu arter *sol aksesuar hepatic arter* olarak değerlendirildi (Şekil 1) (1,2,5-9).

Yukarı doğru giderken kardias ve özofagus'a birkaç küçük dal verip karaciğer sol lobuna giriyordu. A. gastrica sinistra'dan ayrılıp karaciğer sol lobuna giden bu arter sol aksesuar hepatic arter olarak değerlendirildi (Şekil 1) (1-2,5-9).

Kadavra üzerinde bu artere verilen kontrast maddenin izlenmesi sonucu sol lob içinde dallanma gös-

Şekil 2

terdiği ve sadece bu bölgeyi kanlandırdığı görüldü (Şekil 2).

TARTIŞMA

Bazı kaynaklara göre a. gastrica sinistra'dan çıkan ve karaciğerin sol lobunu besleyen sol aksesuar hepatik artere %11 oranında rastlanmaktadır (6). Bu arter sol hepatik arterin beslediği bölgeyi beslemektedir. Radyolojik olarak elde ettiğimiz görüntüler bu bilgileri destekler niteliktedir.

Ayrıca bazı araştırmacılar, aksesuar hepatik arter olguları içinde; A. hepatica communis'ten ve a. gastrica sinistra'dan kaynaklanan olguların fetus için %38.9, yetişkin için %44.5 oranında olduğunu bildir-

mişlerdir. Yalnız bu araştırmacılar fetus için 9 olmak üzere yeterli olmayan sayılarda çalışmışlardır(10).

Sonuç olarak; A. gastrica sinistra'dan çıkan sol aksesuar hepatik arter olgularının bulunabileceği, bu bölge ile ilgili teşhis ve tedavi amaçlı girişimlerde unutulmamalıdır.

KAYNAKLAR

1. Williams PL, Warwick R: Gray's Anatomy. Churchill Livingstone, Edinburgh, London 1989.
2. Dere F.: Anatomi (3. baskı) Okullar Pazarı Kitabevi 1994, s: 640-650
3. Kuran O.: Sistemik Anatomi, Menteş Matbaası, 1983, s: 299
4. Ferner H.& Stawbesand J.: Sobotta Atlas of Human Anatomy vol. 2,10. English Edition, Urban & Schwarzenberg, 1982, p: 132
5. Snell R.S.: Clinical Anatomy for Medical Students, Little, Brown and co. Third Ed., Boston/Toronto, 1986, p: 223
6. Moore K.L.: Clinically Oriented Anatomy Second Edition Williams & Wilkins, 1985, p: 231.
7. Lurie AS.; The significance of the variant left accessory hepatic artery in surgery for proximal 1985, p: 184
9. Kaneko O: The arterial distribution to the abdominal digestive organs in human fetuses, Nippon Ika daigaku Zasshi, 1990, 57 (5):448.
10. Miyaki T, Sakagami S, Ito H: Intrahepatic territory of the accessory hepatic artery in the human, Acta Ana 1989, 136: 34 - 37.